



Palmowa Niedziela

w rysunku Andriollego

Nr 11

Józefów, 17 kwiecień 2011 roku

www.andriollowka.pl

RYSUNKI ANDRIOLLEGO.

Palmowa niedziela. Z notatek Zygmunta Glogera (1845-1910): Palmy takie niosą do poświęcenia, które kapłan dopełnia przed nabożeństwem, a ceremonia powyższa dała właśnie powód do nazwania niedzieli poprzedzającej Wielkanoc, niedzielą Palmową albo Wierzbną lub

Kwietnią. W kościele wszyscy trzymają palmy w ręku. Po ich poświęceniu przypisywane są im zbawienne własności. /.../ Palmy przechowywane w domu zwykle zatknięte za obrazami świętych, z nadejściem zimy, albo Wielkiejnocy w roku następnym, rzucone są w płomień.



PALMOWA NIEDZIELA. Rysunek Andriollego, 1874.

Powszechnym był dotąd zachowywany w wielu kościołach zwyczaj strzeżenia przez trzy ostatnie dni w Wielkim Tygodniu grobu Chrystusa przez młodych parobczaków przybranych za żołnierzy. Co godzina lub co parę godzin zmienia się warta złożona z kilku takich niby żołnierzy, dawniej w prawdziwe zbroje i miecze

lub szable uzbrojonych, a dziś zwykle w papierowe helmy i drewniane pałasze lub włócznie. Przebrany za oficera luzuje szeregowców, którzy z dziwnym namaszczeniem spełnianego obowiązku, przez cały czas pozostają na warcie nieruchomi.



OBCHÓD PAMIĄTKI GROBU ZBAWICIELA. Rysunek Andriollego.

Sam Wielki Tydzień, począwszy od Kwietnej niedzieli, cały już był przygotowaniem do Wielkiego dnia Zmartwychwstania Pańskiego. Cały ten tydzień pracy poświęcony był nabożeństwu, spowiedzi, zachodom gospodarskim i kuchennym. W Wielki Piątek ubierano grób Chrystusa, przystrajając go w wodotryski. Wyścielano kobiercami, strojono kaplicę ku temu przeznaczoną z wielkim przepychem, na jaki stać było kolatora i parafian. Czasem czyni to jedna pobożna rodzina. Po miastach

tłumy nawiedzają grób Chrystusa, a pobożniejsi starają się odwiedzić wszystkie kościoły i groby.

Po dworach wiejskich i u możniejszych mieszczan już w Wielką Sobotę od rana zastawiają stół ciastem, zimnem mięsiwem i jajami do poświęcenia. Po twardym poście jadło było pożądane, a przepych w niem i dostatek wielki. Pozostały nam opisy święconego z pańskim zbytkiem zastawionego, na które setki gości spraszano.

Wszystko oczekiwało w Wielką Sobotę na przybycie proboszcza, który w dniu tym objeżdżał

dwory, wioski i zaścianki, poświęcając swym parafianom dary Boże.



ŚWIĘCONE DLA BIEDNYCH. Rysunek Andriollego, 1872.

Dziś wydać się może dziwnem, kto to był w stanie spożyć tyle jadła i zapasów? Owóż wiedzieć trzeba, że wówczas na stole dworskim utrzymywano połowę służby i czeladzi, a mianowicie wszystkich bezżennych i niezamężne, a każdy otrzymywał święcone oddzielnie, składające się z wielkiego pszennego pieroga i głębokiej misy, naładowanej

mięsiwem rozmaitem. Pamiętano o święconem dla sierót we wsi i starych sług, dla ludzi bez ogniska rodzinnego, kalek i podróżnych. Dostawała święcone służba przybyła z gośćmi, bo przez dwa dni świąteczne prawie nie gotowano zwykłego obiadu, śniadania i wieczerzy.



KŁOPOTY WIELKANOCNE.
Rysunek Andriollego, 1877.

Na pieczywo bab, jajeczników i mazurków wysłała się kunszt gospodyni. Zwykle jej ręką przepisywana książka mieściła w sobie liczne recepty i sekreta..., a co kłopotu było z babami, sadzeniem i wyjmowaniem z pieca tych olbrzymów.



Zainteresowanym tematem życia i twórczości Andriollego polecamy - wydany z okazji 175. rocznicy urodzin artysty oraz w 130. rocznicę powstania ilustracji do *Pana Tadeusza* – album pt. ***Andriolli w sztuce i życiu społecznym***, który zawiera ponad 300 rysunków, w tym 28 utworów dotąd nie reprodukowanych.



Poniżej podajemy adresy miejsc, w których album można obejrzeć i ewentualnie zakupić:

Anin

Biblioteka Publiczna,
ul. Trawiasta 10, tel. 22 815 33 21 w 26.

Falenica

KINOkawiarnia Stacja Falenica,
www.stacjafalenica.pl

Falenica

Księgarnia Falenica,
ul. Młoda 18/20, tel. 22 872 26 19.

Józefów

Księgarnia HISTORYTON,
ul. Wawerska 33 b, tel. 660 615 861.

Józefów

Miejski Ośrodek Kultury,
ul. Wyszyńskiego 1, tel. 22 789 20 26.

Karczew

Centrum Historyczne „Stara Plebania”,
ul. Żaboklickiego 12, tel. 601 331 457.

Miedzeszyn

Studio ARETE, ul. Lawinowa 5b,
tel. 508 498 358, www.arete-art.pl

Międzylesie

Cafe Peron, ul. Patriotów 303.

Mińsk Mazowiecki

PTTK, ul. Ogrodowa 1, tel. 609 100 892.

Nałęczów

Biblioteka Publiczna,
al. Lipowa 6, tel. 81 50 14 298.

Nałęczów - Bochońnica

Restauracja Patataj,
Kolonja Bochońnica 15, tel. 81 50 14 701.

Otwock

PTTK, ul. Warszawska 39, tel. 22 779 39 33.

Otwock

Księgarnia Logos,
ul. Matejki 9, tel. 22 779 52 17.

Radość

Sklep Kajet, ul. Patriotów 164.

Warszawa

Główna Księgarnia Naukowa im. B.Prusa,
Krakowskie Przedmieście 7, tel. 22 826 18 35.

Warszawa

Ethno Cafe, tel. 692 478 319,
MUZEUM ETNOGRAFICZNE, ul. Kredytowa 1.

Warszawa

Serenissima, tel. 22 487 90 35,
MUZEUM NARODOWE, al. Jerozolimskie 3.

www.zeta-ars.pl - dystrybucja ogólnokrajowa.

Wszelkie uwagi dotyczące dystrybucji albumu prosimy kierować do roblewandowski@wp.pl



Muzeum
Ewritu Michała Andriollego

www.andriolli.pl

FUNDACJA
ANDRIOLLEGO

www.swidermajer.pl

SWIDERMAJER
WYDAWNICTWO